

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-79/2018.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2018. december 5. 12:30 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés

(27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga Írásbeli vizsgatevékenysége javítási-értékelési útmutató

B) Ellenőrzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama:	120 perc
A vizsgafeladat aránya:	20%
A vizsga ideje:	2018. december 5. 10:30 óra
Segédeszköz:	nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2018. december

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.

- 1. Milyenek lehetnek az ellenőrzések a velük szemben támasztott követelmények szerint?**
  - a) horizontális ellenőrzés
  - b) pénzügyi ellenőrzésre irányuló
  - c) rendszerellenőrzés
  - d) szabályszerűségekre irányuló ellenőrzés
  - e) teljesítményre irányuló

- 2. Milyen esetben kötelező egy nyilvánosan működő részvénytársaságnál felügyelő bizottságot létrehozni?**
  - a) Mindig kötelező.
  - b) Ha legalább a szavazati jogok 5 %-ával rendelkező tulajdonosok kérik azt.
  - c) Ha a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóinak száma éves átlagban a kétszáz főt meghaladja, és az üzemi tanács nem mondott le a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételről.
  - d) Ha a társaság nem egységes irányítási rendszerben működik.
  - e) Nem kötelező.

- 3. Melyik tartozik az alábbiakból az önkormányzati adóhatóság ellenőrzési hatáskörébe?**
  - a) belföldi rendszámú gépjárművek adója
  - b) helyi adók
  - c) jövedéki adó
  - d) környezetvédelmi termékdíj
  - e) regisztrációs adó

- 4. Melyek a belső kontrollrendszer komponensei?**
  - a) kontrollkörnyezet
  - b) kontrolltevékenységek
  - c) megfelelés
  - d) működés
  - e) pénzügyi beszámolás

- 5. Az alábbiakból melyik minősül indirekt vizsgálati eszköznek?**
  - a) kísérlet
  - b) nyilvántartások, dokumentumok felülvizsgálata
  - c) próbavásárlás
  - d) rovincsolás
  - e) visszaigazolás (megerősítés)

II. feladat (6 + 9 = 15 pont)

Feladat:

a) Az ellenőrzés általános jellemzői közül tömören (1-2 mondatban) definiálja az alábbiakat!

Szabályszerűség: Az ellenőrzést végzőknek, ugyanakkor az ellenőrzötteknek is be kell tartaniuk a jogaikat, kötelezettségeiket meghatározó különböző szintű jogszabályokat, belső előírásokat, utasításokat, normákat.

Ésszerűség: Egyrészt az ellenőrzés körének, konkrét témájának helyes megválasztását, másrészt az ellenőrző szervek közötti megfelelő munkamegosztás igényét jelenti. Az ellenőrző szervezetek, az ellenőrzést végzők összehangolják a tevékenységüket már a tervezés szintjén, s így elkerülnek az indokolatlan átfedéseket, párhuzamos ellenőrzéseket, az ellenőrzött túlzott igénybevételét. Az ellenőrök azzal tudják racionalizálni a tevékenységüket, ha tapasztalataikat, vizsgálati eredményeiket megosztják egymással (például adóellenőrzés során az egyes adóhatóságok).

Az adható pontok mértéke a megfogalmazások tartalmi része alapján jár. Nem elvárás a fogalmak szó szerinti idézete.

Feladat:

b) Tömören (néhány mondatban) fogalmazza meg, hogy mi az alábbi ellenőrzéstípusok tartalma a belső ellenőrzés keretében!

Teljesítmény-ellenőrzés (hatékonysági rész): egy adott tevékenység eredményei (például termék, szolgáltatás) és az eredmény elérése érdekében felhasznált források közti kapcsolat.

Teljesítmény-ellenőrzés (eredményesség rész): egy adott tevékenység tervezett és tényleges eredményének viszonya, azaz a tevékenység magvalósításának mértéke.

Rendszerellenőrzés: a szervezeten belül működő irányítási, végrehajtási, pénzügyi lebonyolítási, beszámolási és ellenőrzési alrendszerek átfogó ellenőrzését jelenti a szabályszerűség és a teljesítmények vizsgálata szempontjából.

Az adható pontok mértéke a megfogalmazások tartalmi része alapján jár. Nem elvárás a fogalmak szó szerinti idézete.

III. feladat (4 + 6 + 5 = 15 pont)

Feladat:

a) Egy vállalkozás számlarendjének tartalmával kapcsolatban mit kell ellenőrizni? Soroljon fel legalább négyet! (Minden jó válasz 1 pont. Maximum 4 pont szerezhető.)

tartalmazza-e ...:

- minden alkalmazásra kijelölt számla számjelét és megnevezését
- a számla tartalmát (ha a számla megnevezéséből egyértelműen nem következik)
- a számla növekedésének, csökkenésének jogcímét
- a számlát érintő gazdasági eseményeket
- a számlák más számlákkal való kapcsolatát
- a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát
- a számlarendben foglaltakat alátámasztó bizonylati rendet
- részletes számlatükört

Feladat:

b) Mire terjed ki a munkaügyi ellenőrzés? Soroljon fel legalább hatot! (Minden jó válasz 1 pont. Maximum 6 pont szerezhető.)

Például:

- a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozatokra vonatkozó munkaügyi rendelkezések, illetve jogviszony létesítésével összefüggő munkaügyi bejelentési és nyilvántartási kötelezettségek megtartása
- az alkalmazással és a foglalkoztatással kapcsolatosan a hátrányos megkülönböztetés tilalmának megtartása
- a nők, a fiatal korúak és a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása
- a jogszabályban megállapított munkabér összege és a jogszabályban vagy kollektív szerződésben rögzített mértékére vonatkozó rendelkezések, valamint a munkabér védelmét szolgáló előírások betartása
- a pihenőidők (munkaközi szünet, a napi pihenőidő, a pihenőnap és a munkaszüneti nap, valamint a szabadság) biztosítása
- a munkaidőre vonatkozó előírások megtartása
- a külföldi munkavállalók alkalmazási feltételére vonatkozó szabályok végrehajtása
- a munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó rendelkezések megtartása
- a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnésével kapcsolatos munkavállalók részére kiadandó igazolások
- a munkavállalók gazdasági és társadalmi érdekei védelme céljából szakszervezet szervezését biztosító szabályokkal összefüggő munkáltatói kötelezettségek érvényesítése
- a szakszervezet által kifogásolt intézkedésekkel összefüggő munkáltatói kötelezettségek végrehajtására vonatkozó szabályok megtartása

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Feladat:

c) A modern belső ellenőrzési szervezettel szemben támasztott elvárásokból soroljon fel legalább ötöt! (Minden jó válasz 1 pont. Maximum 5 pont szerezhető.)

- stratégiai gondolkodás jellemezze
- jó együttműködés a vezetéssel
- tevékenységét a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete (IIA) standardjai szerint végezze
- tevékenysége révén többletértéket teremtsen és azt be is tudja mutatni
- működése legyen költséghatékony
- belső ellenőrzési know-how transzfert lásson el
- tevékenységének minőségét folyamatosan javítsa
- az elért eredményeket jól kommunikálja
- növelje a tanácsadói tevékenységének arányát

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

IV/a) feladat (12 pont)

A feladat megoldásaként a vizsgázónak el kell készítenie az ellenőrzést végzők megbízólevelét.

A megbízólevél tartalmazza:

- a kiállító szervezet megnevezését, címét,
- a megbízólevél számát (iktatószámát, nyilvántartási számát),
- a „Megbízólevél” megnevezést,
- az ellenőr(ök) nevét, beosztását,
- az ellenőrzött szervezet(ek), helyszínek megjelölését, a helyszíni ellenőrzés időszakát,
- az ellenőrzés tárgyának megjelölését, az ellenőrzési programra való hivatkozást,
- a megbízólevél érvényességi idejét,
- a kiállítás keltét,
- a megbízólevél kiadmányozására jogosult aláírását (esetleg bélyegző lenyomatát).

A feladat megoldására a kidolgozás színvonalától függően adható pont.

IV/b) feladat (35 pont)

Megoldásként többféle jó és elfogadható kidolgozás készíthető, de a vizsgázónak figyelembe kell vennie, hogy a vizsgált időszak (2018. első három negyedéve), a vizsgálat ideje (2018. december 5-14. között) és a vizsgálatot elrendelő személy (vezérigazgató) a feladatban konkrétan szerepelt, így ezek mindenképpen meg kell, hogy jelenjenek a vizsgálati programban. A vizsgázótól elvárható, hogy a vizsgálati program készítésének dátumát helyesen állapítsa meg, tehát az megelőzze a vizsgálat első napját.

A feladat egy lehetséges megoldása:

VIZSGÁLATI PROGRAM

a Kendi Zrt. (5349 Kenderes, Cukor u. 4.)
tárgyi eszközök kihasználtságának ellenőrzésére vonatkozóan

I.

A vizsgálatot elrendelte:	Édi Mercédesz vezérigazgató
Vizsgált időszak:	2018. első három negyedéve
A vizsgálat ideje:*	2018. december 5-14.
A vizsgálatot végzik:*	Karamel Kende belső ellenőr Bonbon Kendra belső ellenőr
Megbízólevél száma:*	2018/58

(*Megjegyzés: ezek a program III. részében is szerepeltethetők.)

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy:

1. Helyesen számolták-e a tárgyi eszköz kihasználtsági mutatókat?
2. Helyesen határozták-e meg a figyelembe veendő tárgyi eszközök állományát?
3. Jól szervezett-e a munkabeosztás?
4. Hogyan alakult a kieső- és veszteségidők aránya?
5. Beruházások megfelelő ütemezése?

II. Részletes vizsgálati feladatok

1. Helyesen számolták-e a tárgyi eszköz kihasználtsági mutatókat?
  - felhasznált adatok ellenőrzése
  - számítás helyességének ellenőrzése
  - megfelelő mutatót alkalmaznak-e a cégnél
2. Helyesen határozták-e meg a figyelembe veendő tárgyi eszközök állományát?
  - analitika ellenőrzése leltározással
  - analitikus és főkönyvi adatok összevetése
  - tárgyi eszközök körének meghatározása
    - használaton kívüli tárgyi eszközök
    - nem működő tárgyi eszközök
    - beszerzett, de még nem használt tárgyi eszközök
    - használatból már kivont, de még meglévő tárgyi eszközök
    - tartalékként tárolt tárgyi eszközök
3. Jól szervezett-e a munkabeosztás?
  - tényleges kapacitás összevetése a kapacitásnormákkal
  - termelésirányítás hatékonysága
  - munkafegyelem
  - javítási, karbantartási idők összevetése az előző évvel és a tervekkel
  - javítás, karbantartás idején kívüli ütemezésű-e
4. Hogyan alakult a kieső- és veszteségidők aránya?
  - hasznos időalap meghatározása
  - szűk keresztmetszetek miatti korlátok (gép-munkaerő viszonya)
  - selejt, javítás ideje
  - környezeti tényezők hatása (mezőgazdasági termények mint alapanyagok)
5. Beruházások megfelelő ütemezése?
  - beruházások szabályozása
  - beruházások hatékonysága

III. VIZSGÁLATSZERVEZÉSI FELADATOK

Az ellenőrzést a vizsgált időszak tervezett és tényleges adatai alapján kell elvégezni.

A vizsgálat során folyamatosan tájékoztatni kell az ellenőrzött részlegek vezetőjét a vizsgálat részmegállapításairól.

A vizsgálati jelentéshez csatolni kell a megalapozottságát biztosító okiratokat.

Az érdekeltekkel egyeztetett vizsgálati jelentés leadásának határideje 2018. december 20.

Kenderes, 2018. december 3.

Édi Mercédesz s.k.
vezérigazgató

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Pontozás: I. Bevezető rész 6 pont; II. Részletes vizsgálati feladatok rész helyesen meghatározott vizsgálati feladatonként 2 pont (maximum $12 * 2 = 24$ pont); III. Vizsgálat megszervezése (módszerei) rész 5 pont.

(A feladat megoldásánál a részletes vizsgálati feladatok rész más tagolással, illetve más feladatok meghatározásával vagy a feladatok tömörebb megfogalmazásával is elfogadható. A vizsgálatot végzők meghatározása, a vizsgálat ideje és a megbízólevél száma az általános rész helyett a vizsgálat-szervezési feladatok között is szerepelhet.)

IV/c) feladat (13 pont)

A feladat megoldásaként – a feladatból adódóan – csak **kivonat** készíthető (más okmány nem fogadható el).

A kivonat kidolgozásának értékelésekor a vizgázótól el kell várni a kivonat készítésének követelményeit, így

- a kivonat okirat megnevezést;
- a kivonat tárgyának feltüntetését;
- a kivonat címzettjét (kinek készül a kivonat);
- a kivonat az eredeti irat nem teljes részét tartalmazza;
- a kivonat melyik eredeti irat alapján készült, annak mely részeit tartalmazza;
- az eredeti irat hol található;
- a végén a hitelesítő záradékot, amely tartalmazza, hogy melyik eredeti iratból származnak, és hogy az eredeti iratot hűen tartalmazzák,
- a keltezést, amely a IV/b) feladatban szereplő vizsgálati program szerinti vizsgálati időbe kell, essen;
- a hitelesítő személy aláírását (amely nem származhat a belső ellenőrtől).

A megoldás akkor fogadható el a kidolgozástól függően 6-13 ponttal, ha megfelelő okmányt dolgozott ki és az megfelel az alaki és tartalmi követelményeknek. Hibás megoldásért pontlevonás jár a kidolgozás hiányosságaitól, hibáitól függően. A feladatra 6 pontnál kevesebb nem adható (kivéve, ha nulla pontot ér). Nem adható pont a megoldásra, ha a tanúsítványt hitelesítőként a belső ellenőr írta alá.

A tételsor kidolgozásának szakirodalmi alapja:

- Blumné Bán Erika – Vörös László: Az ellenőrzés rendszere és általános módszertana (SALDO T01/2010.)
- dr. Birher Ilona – Bodonyi Miklós – dr. Sztanó Imre – Vörös László: A vállalkozások tevékenységének ellenőrzése (SALDO 2012.)
- Bán Erika – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Siklósi Ágnes – Dr. Sisa Krisztina Andrea – Dr. Veress Attila: Tételvázlatok a vállalkozási mérlegképes könyvelői komplex szakmai vizsgához – számvitel-elemzés-ellenőrzés (Perfekt, 2017.)